

Силабус
освітнього компоненту
(за вибором здобувачів освіти)

Корпоративна соціальна відповідальність

Назва дисципліни:	Корпоративне управління
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	
Спеціальність:	
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2943
Рік навчання:	1
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Бочарова Надія Аваківна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380675777663
E-mail:	bocharova.n.a.xnadu@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формуванні у студентів фундаментальних знань теорії та практики корпоративної соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій.

Предмет: теоретико-методологічні, організаційно-економічні та практичні аспекти формування і розвитку корпоративної соціальної відповідальності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері корпоративної соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства;
- засвоєння алгоритмів реалізації підходів соціальної відповідальності бізнесу в різних сегментах управління організацією;
- ідентифікація, аналіз і ранжування очікувань заінтересованих сторін організації з позицій концепції соціальної відповідальності менеджменту;

- застосовування основних принципів прийняття етичних управлінських рішень;
- збір й оцінка інформації щодо соціальної відповідальності менеджменту для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;
- набуття навиків щодо розробки етичних кодексів організацій, фахівців різних професій;
- вміння аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні корпоративної соціальної відповідальності;
- особливості корпоративної соціальної відповідальності різних суб'єктів суспільного розвитку;
- місце корпоративної соціальної відповідальності в управлінні організацією;
- нормативно-правові засади розвитку корпоративної соціальної відповідальності;
- моделі корпоративної соціальної відповідальності і становлення різних типів корпоративної культури;
- критерії, показники та методику оцінювання корпоративної соціальної відповідальності;
- особливості вияву корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;
- сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців;
- сутність, складові та пріоритети розвитку корпоративної соціальної відповідальності політики управління персоналом;
- екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

вміти:

- формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю;
- формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності;
- формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;

- посилювати корпоративну соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство;
- здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності;
- оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності;

розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності.

мати уявлення про:

- ефективні комунікації в процесі управління;
- цілі діяльності організації та її підрозділів на засадах соціально відповідального підходу;
- бізнес-плани розвитку організацій на основі соціально відповідальних напрямів діяльності.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

дисципліна вивчається після вивчення дисциплін економічного напрямку.

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів. СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту. СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК 6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми. СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом. СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації.

	СК 10. Здатність до управління організацією, її змінами.
Програмні результати навчання	
	ПРН-1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах. ПРН -3. Проектувати ефективні системи управління організаціями. ПРН-6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. ПРН-10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач. ПРН-11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу. ПРН-12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

**Тематичний
план**

№ те- ми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кіль- кість годин	
		очна	заоч- на
1	ЛК Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності	4	1
	ПР Розрахунок індексу корпоративної соціальної відповідальності	4	2
	СР Моделі корпоративної соціальної відповідальності	9	13
2	ЛК Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією	4	1
	СР Структурні підрозділи та комітети компаній у сфері КСВ	9	13
3	ЛК Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	4	1
	ПР Формування команди на автотранспортному підприємстві: визначення лідера та командних ролей	4	2
	СР Соціальний діалог і КСВ	9	13
4	ЛК Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі	4	1

	СР Етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу	9	13
5	ЛК Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами	4	1
	СР Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями	9	13
6	ЛК Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності	4	1
	ПР Розробка положення роботи підприємства згідно концепції «Зелений офіс»	4	2
	СР Міжнародний і український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності організацій	9	13
7	ЛК Інформаційна політика і соціальна звітність	4	1
	ПР Формування нефінансового (соціального) звіту	4	2
	СР Особливості соціальної звітності компаній в Україні	9	13
8	ЛК Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності	4	1
	СР Моніторинг ефективності діяльності організації у сфері соціальної відповідальності	9	13
Ра- зом	ЛК	32	8
	ПР (ЛР, СЗ)	16	8
	СР	72	104

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: не передбачене.

Методи навчання:

а) проблемні й оглядові лекції, активні семінари, практичні заняття, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки;

б) продуктивні методи: проблемний виклад, презентації, кейс-стаді, електронні заняття, дистанційні консультації;

в) частково-пошуковий, або евристичний спосіб (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

г) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТБНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Ychebotdel/norm_dok/stvnz_7_1_02.pdf) та СТБНЗ 90.1-01:2021 «Оцінювання результатів навчання»

здобувачів вищої освіти»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz-90.1-01_2021.pdf).

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою п'ятибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальну шкалу.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за п'ятибальною шкалою («5», «4», «3», «2», «1») і заносяться у журнал обліку академічної успішності:

- «відмінно» («5»): здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

- «добре» («4»): здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

- «задовільно» («3»): здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

- «незадовільно» («2», «1»): здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку з кожної теми.

3.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

3.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

3.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

3.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{\text{поточ}} = \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_n}{n}$$

де $K^{\text{поточ}}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
4,55	91	4,00	80	3,45	69	повторне складання	
4,5	90	3,95	79	3,4	68	від 0 до 1,77	від 0 до 34
						повторне вивчення	

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального

завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (таблиця 2).

Таблиця 2 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>T3</i>	<i>T4</i>	<i>T5</i>	<i>T6</i>	<i>T7</i>	<i>T8</i>	Оцінка в ба- лах
Виступ, участь у дискусії на лекційних заняттях	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Захист практичних робіт	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Індивідуальна самостійна робота (підготовка презентації, есе, реферату тощо)	10				10				20
Сума балів за ЛК, ПР, СР									100
Контрольна робота 1	10 0				-				100
Контрольна робота 2	-				10 0				100
Середньоарифметична оцінка поточного контролю									100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100- бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж

«3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

3 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

4 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

5 Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з

				освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0-34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт

– 15 балів;

– участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

– участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;

– участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.

Політика курсу:

– курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

– освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;

– самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;

– усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

– якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;

– під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf),

«Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

– у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України „Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
3. Закон України „Про цінні папери та фондову біржу”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15_12
4. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14>
5. Закон України „Про Акціонерні товариства”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

Базова література

1. G. N. Bajpai. The Essential Book of Corporate Governance. SAGE Publications Pvt. Ltd. 2016. 364 p.
2. Thomas Clarke. International Corporate Governance A Comparative Approach. 2nd Edition. Taylor & Francis, 2017. 734 p.
3. Балусєва О. В., Бондарук О.В. Соціальна відповідальність : навч. посібник. Київ; Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 283 с.
4. Гусєва О.Ю., Воскобєєва О.В., Хлєвицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
5. Звонар В.П. Соціальна відповідальність як соціоекономічний феномен: теорія та українські реалії: монографія. Київ : Сочінський М. М., 2018. 287 с.
6. Капінус Олександр Сергійович. Соціальна відповідальність офіцера: монографія. Львів : Нац. акад. сухопут. військ, 2019. 212 с.
7. Олійник О. О. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Рівне: Червінко А. В., 2017. 223 с.
8. Надвичина Т.Л. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 139 с.
9. Пушкар М. С., Голінач Л. І. Соціальна відповідальність бізнесу: теорія і практика: монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2018. 214 с.
10. Тарасєвич В.М., Золотарьова О.В. Соціальна відповідальність. Підручник. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 204 с.

Допоміжна література

1. Бондар О. І., Галушкіна Т.П., Унгуриян П.Я. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 237 с.
2. Бочарова Н.А. Удосконалення механізму впровадження корпоративної соціальної відповідальності на АТП. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2017. Вип. 29. С. 53-69.

3. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Показники рівня розвитку корпоративної соціальної відповідальності на АТП. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2017. Вип. 30. С. 85-99.

4. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2018. Вип. 31. С. 45-62.

5. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Формування програми розвитку КСВ на автотранспортному підприємстві. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2018. Вип. 32. С. 107-123.

6. Бочарова Н.А. Екологічний аспект корпоративної соціальної відповідальності підприємств. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2020. Вип. 35. С. 32-47.

7. Бочарова Н.А., Федотова І.В. Дослідження КСВ як основи концепції сталого розвитку підприємства. *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2020. Вип. 36. С. 56-76.

8. Бочарова Н.А. Розмежування понять «корпоративне управління» та «корпоративний менеджмент». *Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць*. Харків: ХНАДУ. 2021. Вип. 37. С. 21-35.

9. Bocharova N., Levchenko A., Dokunina K., Popova A., Diegtiar O. Programming of corporate social responsibility development of an enterprise. Problems and prospects of development of the road transport complex: financing, management, innovation, quality, safety – integrated approach. Approved by the Council of Department of Economics and Business of Kharkiv National Automobile and Highway University, Protocol No. 2 of 13.09.2021. P. 135-151.

10. Дубровський Володимир. Від гідності до успіху: як побудувати економічне диво на українському ґрунті. К. : Дух і Літера, 2017. 197 с.

11. Ернст Ульріх фон Вайцзекер, Андерс Війкман. Come on! Капіталізм, недалекоглядність, населення і руйнування планети. Київ: Саміт-Книга, 2019. 276 с.

12. Медоуз Д., Рандерс Й., Медоуз Д.. Межі зростання. 30 років потому. Київ: Пабулум, 2018. 464 с.

13. Мельник Л. Г. «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій): підручник. Суми : Університетська книга, 2018. 461 с.

14. Наїр Чандрен. Держава сталого розвитку. Майбутнє урядування, економіки та суспільства. К. : Наш Формат , 2020. 288 с.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс:
<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2943>
2. www.managementcom.ua.
3. www.lmanager.net.ua.
4. www.topmanagement.com.ua

5. http://uchebnikionline.com/menedggment/menedzhment_organizatsiy_-fedulova_I_i/menedzhment_organizatsiy_-fedulova_I_i.htm
6. http://www.0ck.ru/menedzhment_i_trudovye_otnosheniya/menedzhment_organizacij.html
7. <https://pidruchniki.com/menedzhment/Page-1>
8. http://e-works.com.ua/work/3889_Menedjment_organizacii.html
9. <http://100pudov.com.ua/subject/54/24231>
10. <http://lib.uabs.edu.ua/content/view/477/10477>
11. <http://www.managment.aaanet.ru/management/menedjment7.php>
12. Сайт міжнародної фінансової корпорації (Принципи корпоративного управління). URL: <http://www.ifc.org/Ukraine/ucdp/materials/CorporateGovernancePrinciples.pdf>.
13. Статистика України: науковий журнал. URL: www.ukrstat.gov.ua.
14. Статистична звітність емітентів України. URL: www.smida.gov.ua/db/emitent.

Розробник силабусу навчальної
дисципліни, к.е.н., доц.

Надія БОЧАРОВА

Завідувачка кафедрою
менеджменту, д.е.н., проф.

Оксана КРИВОРУЧКО